

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

V. De confessis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](#)

CAP. II.

Si patroni aliquius beneficii Ecclesiastici sive sint laici, sive clericis, aliquem ex apostatis & extra claustra vnguentumque regularia, qualitercumque qualificata, ac hospitalia & alia pia loca pro nostros praedecessores & fedem Apostolicam, aut ejus legatos, nuncios, executores, & subexecutores ab anno primo Pontificatus eusdem Innocentii praedecessoris circa, quibusvis Regibus, Reginis, Ducibus, & Marchionibus, ac aliis Principibus & personis, necnon communitatibus, universitatibus, confraternitatibus, & collegiis secularium parsonarum, cuiquecumque dignitatis, statutis, gradus, ordinis, & conditionibus existentes, etiam ex ioue proprio & ex certa scientia, ac de potestate Apostolice plenitudine, aut etiam consistorialiter, & alias tam simpliciter, quam sub quibusvis conditionibus & promissionibus, & alias quodcumque & qualitercumque & ex quibusvis causis, prater quam ratione erectionis locorum; in quibus Ecclesia, monasteria, & beneficia praedita constitunt, ex inidelium manibus & potestate factas, concessa, quorum omnium formas & tenores eadem sua sanctitas haberi voluit pro expressis, quoad metropolitanas ac alias cathedrales Ecclesias & monasteria, necnon prioratus, & praeposituras, ac alias dignitates conventionales, facultates & induita huiusmodi facta & concessa fuerint, quaquecumque conditions eis propriae quomodo libet impostris, & promissiones per eis propteracta factas adimplerint.

Quo vero ad alia beneficia ac hospitalia & pia loca huiusmodi si illi quibus reformationes & concessiones ac facultates & induita huiusmodi facta & concessa fuerint, ut praefterit, illorum occasione fructus proximorum beneficiorum, hospitalium, & piorum locorum ad medietatem unius anni valoris fructuum corundem, secundum communem estimationem de proportionum bonis non auxerint, vel eorum Ecclesias aut hospitalia & pia loca huiusmodi de novo fundamentari non adiuvetur. **a** Ie*funditus* dictis non readi-
cuntur, ut eis funditus publico non concederent, ad quorum augmentis, adificationis, redificationis & concessio-
nis respectiva probationem eos, qui tali jure patronatu-
s, seu praefontati & nominandi directe vel indirecte
uti voluerint, eadem sua saecula steneri decrevit, etiam si conditione ad quas alias quam modis prauissimas te-
nebantur, executioni demandata fuissent, & in iuriis
reformationum & primo dictiarum concessionum seu
facultatum de iudiciorum huiusmodi de cunctis sic, quod
dicum ius simpliciter vel sub certis conditionibus,
modis & formis vel foundatione vel donatione pertineat au-
pertinere conatur, vel perinde habeatur, ac si ex funda-
tione vel donatione praedita pertinaret, & quod ex fun-
satione, & primo dictis concessionis, facultates, &
induta huiusmodi revocari non possint, & classula er-
iam derogatoriarum derogatoriarum, fortiores, efficaciores,
insolita & dictis lateris pro illarum perseveratione
de super adiecta fini, illarum formas & tenores pro ex-
peditis habendo revocari, cisis, amullavisi, ac Ecclesias,
monasteria, prioratus, praeposituras, dignitates, &
beneficia huiusmodi ad eorum primiziam naturam pre-
missis non obstantibus, reduxit.

Paulus IV.

Iure praefontati privatus qui apostolatus praefontat ad beneficia
um iure patratus.

a Constructione, donatione, vel foundatione, ut ius acquiratur, sic
et iudem trius modi conservatur, cap. 3. de iure patratus.
cap. pia mensa, & ibi gessi, 16. quæstio, 7. cap. Abbatores, in 2. 18.
quæstio, 2.

Pius Quartus, ex reformationis praefontataria
Apostolica decretis.

Ius patratus concedendi legitima causa qua sit.

CAP. III.

Praefontarius ac praefontataria Apostolica regat
abfinita a concessione iurius patratus, seu praefonti-
tandi ad beneficia Ecclesiastica propter augmentum fru-
ctuum, sed tantum ex causa fundacionis vel donationis a
illud concedere possit.

TITVLVS V.

DE CONFESSIS.

Paulus Quartus.

Confessi criminis aut probatis omni indicia questione torquandis
carceratis non relaxentur, sed in se, est praefatio fuerit causa.

CAP. I.

Licit ex iuriis communis dispositione satis provi-
sum sit, ut de aliquo crimine inquisitus, dum su-
per indicis contra eum existentibus dificiatur, aut
tortura in eis persona iure locus sit, personaliter in carcere
detineatur, & ut crimen confessus in quem nihil
nisi ut peccatum solvere cogatur, agendum refat, quoque
ille debite punius fuerit, non relaxetur: tamen ab
nuper accepimus, rei criminum torturæ suppeditandi, sub
cautione de reprobando, & confessi sub simili cau-
tione, seu etiam sub cautione de stando iuri, & judica-
tum folyendo, plerunque relaxantur, quo sit ut illa ex-
tra carcere politis expeditionem non procurantibus,
causa huiusmodi differantur, & demum oblivioni tra-
dantur, aut variis viis recipi, post aliquod tempus, cau-
tione praefitos liberari procurant, sicutque ipsi peccata
debitas effugiant, & delicta remaneant impunita, in grave
scandalum, & pessimum exercitorum exemplum. Nos ita
que huic abusui occurrere volentes, mortis finalis, & ex-
certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plen-
itudine, tenore praefontum decernimus, statuimus & or-
dinamus, ut nullus, qui ex indicis contra eum laboran-
tibus iure torquendus veniat, seu de quo dubitetur, una
de indicis huiusmodi, an ad torturam sufficiens sint
disputari, quo uisque aut per torturam indicia ipsa pur-
gaverit, aut cum tortura subiectum non esse, cogni-
tum fuerit, nisi procuratore fiscis in istri ad hoc omnia ci-
tato & interveniente, sub quavis cautione à carcere re-
laxetur, neque super illis extra carcere audierit. Nullus
etiam qui timet in iudicio confessus fuerit, contra quena
nulla sunt partes iudicis, nisi in exceundo, etiam si pro
crimine huiusmodi pecuniaria poena placentus veniat,
& quaquecumque cautionem de illa solvenda praefare of-
ferat, à carcere relaxetur, nisi poena ipsa, praefato fisci
procuratore de super auditio, debite perfolata, sicutque
per quoquecumque judices quavis auctoritate fungentes,
judicari, diffiniri, & observari debere, sublata eis & eo-
rum cuilibet alteri judicandi & diffiniri facultate, ir-
ritumus & inane quicquid contra praefatum rehorem
a quoquam quavis autoritate, scienter vel ignorantiter,
attentari configerit, decernimus.

a Pan. in conf. 6. & 106. lib. 2. Cap. ad decr. 7. de iure patrato
number. 6.

